

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-749/23 - 1

Kohtuasi C-749/23

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

20. november 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Okresní soud v Teplicích (Tšehhi Vabariik)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

14. september 2023

Hageja:

innogy Energie, s.r.o.

Kostja:

QS

KOHTUMÄÄRUS

Okresní soud v Teplicích (Teplice piirkondlik kohus, Tšehhi Vabariik)
üheisikulises koosseisus [...]

hageja **innogy Energie, s.r.o.**, [...]

hagi asjas

kostja **QS** [...] vastu

6609,66 Tšehhi krooni tasumise nõude kohta,

määras:

[...] Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 alusel esitatakse Euroopa Liidu Kohtule järgmised **eelotsuse küsimused**:

- a. Kas nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes mõtte ja eesmärgiga on vastuolus see, kui selle direktiivi artiklit 3 koostoimes direktiivi lisa punkti 1 alapunktiga e ja koostoimes sama direktiivi artikliga 5, milles on ette nähtud nõue, et lepingutingimused peavad olema vormistatud kirjalikult lihtsas ja arusaadavas keeles, ning tõhususe põhimõttega, mida on käsitletud artiklis 7, tõlgendatakse nii, et leppetrahvi, mille kohane kokkulepe sisaldub liitumislepingu osas „Muud lepingutingimused“ leheküljel 1/2 (lepingu esimene lehekülg), kuigi (vastupidi tavapärasele praktikale tarbijalepingute valdkonnas) sellel esimesel leheküljel puuduvad üldse poolte tuvastamiseks vajalikud andmed, sellele leheküljele ei ole käsitsi midagi lisatud ja leppetrahvi on käsitletud osas „Muud lepingutingimused“, mis tundub ebaolulisena, võib käsitleda tarbija ja tarnija vahel sõlmitud kirjaliku lepingu olulise osana, sest tarbijalt võib nõuda, et ta tutvuks piisavalt põhjalikult lepingu selle leheküljega, kui lepingu teine lehekülg (2/2), mis tegelikult täidetakse ja allkirjastatakse, sisaldab piisavalt teavet selle kohta, et tegemist on lepingu teise leheküljega, sest see on tähistatud kui 2/2?
- b. Kas nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes mõtte ja eesmärgiga on vastuolus see, kui selle direktiivi artiklit 3 koostoimes direktiivi lisa punkti 1 alapunktiga e ja/või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/944 artikli 12 lõikega 3 tõlgendatakse nii, et kui tarnija lõpetab kindlaksmääratud hinnaga energia tarnimise tähtajalise lepingu tarbija kohustuste rikkumise tõttu, **ei ole** oluline tarbijaga sõlmitud lepingu ennetähtaegse lõpetamise tõttu tarnijale tekitatud tegeliku otsese majandusliku kahju suurus?

[...]

Põhjendus:

A) Menetluse ese

Hageja nõuab oma hagis 6609,66 Tšehhi krooni tasumist, põhjendades oma nõuet sellega, et kostja kasutas elektrienergia tarnimise pakettlepingu alusel tarbimiskohas [...] elektrit kodumajapidamise tarbeks ja kohustus tasuma tarnitud elektrienergia eest kokkulepitud hindu. Leping sõlmiti tähtajalisena ning lepiti kokku tootes, mis tagab elektrienergiale kindlaksmääratud hinna kogu lepinguperioodi vältel (lepingu põhiperioodi vältel; hilisema perioodi või lepingu pikendamise puhuks aga viisi, kuidas hind määratakse) ja kindlustab madalama elektrienergia ühikuhinna kui tähtajatult sõlmitud lepingute puhul. Hageja on selle eelise taganud leppetrahviga, nõudes tarbijalt kohustuse lepingut selle kehtivusaajal

nõuetekohaselt täita järgimist. Samas kujutab leppetrahv endast ka kindlasummalist hüvitist kahju eest, mida hagejal võib tekkida, kui tarbija ei tarbi lepingus kokkulepitud elektrienergiat, sest tähtajaliste lepingute puhul ostab hageja tarbija jaoks elektrienergiat kogu kokkulepitud perioodiks ebastabiilsetelt hulgiturgudelt nn mõistliku eeldatava tarbimise alusel. Kuivõrd kostja rikkus oma kohustust maksta nõuetekohast elektrienergia hinda, lõpetas hageja 11. septembril 2020 elektrienergia tarnimise energiaseaduse kohaselt ja taganes oma 23. septembri 2020. aasta kirjaga lepingust. Seoses selle taganemisega nõudis hageja sõlmitud tähtajalise lepingu kohaselt kostjalt leppetrahvi summas 8800 Tšehhi krooni, esitades 13. septembril 2020 leppetrahvi summa kohta arve, mille maksetähtaeg oli 23. september 2020. Hageja nõuab leppetrahvi 400 Tšehhi krooni iga kuu eest alates 11. septembrist 2020 kuni 24. juulini 2022 (ehk 22 kuu eest) kokku summas 8800 Tšehhi krooni. Kostja tasus arve osaliselt summas 2190,34 Tšehhi krooni ja seega vastab hageja nõutav summa kostja ülejäänud võlale.

Kostja ei ole hagele vastanud.

Kostja ei ilmunud kohtuistungile ega esitanud ilmumata jätmise põhjust ja eelotsusetaotluse esitanud kohus viis menetluse tsiviilmenetluse seadustiku kohaselt läbi ilma tema osaluseta. Eelotsusetaotluse esitanud kohus kogus tõendeid toimikus olevatest dokumentidest ja teavitas hagejat (tema esindajat), et arvestades kostja staatust tarbijana, kahtleb kohus leppetrahvi vastavuses liidu tarbijakaitsenormidele. Hageja ei esitanud selle menetlustoimingu peale seisukohta.

Esitatud tõendite põhjal tuvastas eelotsusetaotluse esitanud kohus järgmised faktilised asjaolud osaliselt:

24. jaanuaril 2020 hageja ja kostja kui tarbija vahel sõlmitud kombineeritud elektrivarustusteenuste osutamise lepingust tegi eelotsusetaotluse esitanud kohus kindlaks, et tegu on tüüplepingu vormiga, mille hageja oli enne välja trükkinud ning mis täideti ja allkirjastati käsitsi ainult leheküljel 2/2. Selle lepingu alusel kohustus hageja alates 24. jaanuarist 2020 võimaldama elektrienergia tarbimist tarbimiskohas [...] ja kostja kohustus tasuma kasutatud elektrienergia eest müügihinda kehtiva hinnakirja alusel. Lepiti kokku 1200 Tšehhi krooni suurustes igakuistes ettemaksetes, kusjuures toode oli jaotusmäär STANDARD DO2d ja kavandatud elektritarbimine 1,8 MWh/aastas. Lepingu leheküljel 1/2, osas „**Uzavření a trvání smlouvy**“ (lepingu sõlmimine ja tähtaeg) on märgitud, et leping on sõlmitud tähtajaliselt 30 kuuks („**Základní doba**“ (põhiperiood)) ja selle aja jooksul ei saa lepingust enne tähtaega taganeda.

Vaidlusalune lepingutingimus on lepingu osas „**Ostatní ujednání**“ (muud lepingutingimused), kus on ette nähtud, et tarbija on kohustatud põhjendamata viivitusega tegema koostööd äriühinguga innogy, et sõlmitud lepingu alusel saaks alustada tarnimist, eelkõige olles kohustatud hoiduma õigus- või muudest toimingutest, mis takistavad hagejal täita elektrienergia tarnimise kohustust

(sh tarnija muutmine), v.a toimingud, mida tal on õigus teha seaduse alusel. Selle kohustuse rikkumise korral on tarbija kohustatud tasuma äriühingule innogy leppetrahvi summas 3000 Tšehhi krooni kodumajapidamise puhul ja 10 000 Tšehhi krooni ettevõtja puhul. Samasugust leppetrahvi on kohustatud tasuma tarbija, kes eksitab äriühingut innogy sellega, et tema taotlusel lepingu poolte vastastikusel kokkuleppel lõpetamise korral jätkab vastupidi lepingu sõlmimise deklareeritud põhjusele samas tarbimiskohas elektrienergia tarbimist teiselt tarnijalt. Kui tarbija esitab ilma äriühingut innogy nõusolekuta mistahes õiguslikult siduva tahteavalduse (olenemata sellest, ka see tahteavaldus on esitatud või kätte toimetatud äriühingule innogy, või on see toimunud hilinemisega, või olid tahteavalduses puudused, samuti olenemata sellest, mis viisil ja kes lepingu/tarned seejärel lõpetas) eesmärgiga lõpetada tähtajaline leping või äriühingut innogy poolt (turu korraldaja ees bilansi eest vastutava üksusena) selle lepingu alusel tehtavad tarned enne tähtaega (selliseks tahtavalduseks loetakse muu hulgas tarnija muutmise volitus või tähtajalise lepingu lõpetamise teatise hilinenult kättetoimetamine; samas ei loeta selliseks tahteavalduseks pelgalt ettepanekut lepingu ennetähtaegseks lõpetamiseks poolte vastastikusel kokkuleppel) või kui tarbija rikub korduvalt (kaks korda või rohkem) lepingust tulenevat mistahes maksekohustust (olenemata sellest, kas tegu on ühe ja sama kohustusega või erinevate kohustustega ja kas innogy lõpetab selle tulemusena ühepoolset lepingu) või kui tarbija muudab oma käitumisega tarned võimatuks, on äriühingut innogy õigus nõuda tarbijalt leppetrahvi tasumist, millega on hõlmatud ka hüvitis sellise võimaliku kahju eest, mis ettevõttel innogy tekib seetõttu, et tarbija ei tarbi kokkulepitud elektrienergiat, summas 400 Tšehhi krooni kodumajapidamise puhul ja 2000 Tšehhi krooni ettevõtja puhul iga kalendrikuu ja selle osa eest, mis järgneb äriühingut innogy tarnete lõppemisele või katkestamisele tarbija mõne eespool kirjeldatud teo tagajärjel, kuni kokkulepitud lepinguperioodi lõppemiseni (võttes arvesse lepinguperioodi võimalikku pikendamist). Tarbija puhul, kelle jaotusmäär on hinnakirja kohaselt D01d või C01d, vähendatakse eelmises lauses nimetatud leppetrahvi suurust poole võrra. Tarbija on iga sellest lepingust tuleneva maksega viivitamise korral kohustatud tasuma ettevõttele innogy leppetrahvi summas 100 Tšehhi krooni igal viivitusjuhul, kui viivitus ületab 10 päeva. Tarbija on kohustatud leppetrahvi arve alusel tasuma tavapärase maksetähtaja jooksul lepingu üldtingimuste kohaselt. Kui tegemist on leppetrahviga lepingu/tarne ennetähtaegse lõpetamise korral vastuolus lepingutingimustega, vabaneb tarbija selle trahvi maksmise kohustusest, kui ta tühistab või võtab tagasi oma tahteavalduse lepingu ennetähtaegse lõpetamise kohta ja kõrvaldab selle negatiivsed tagajärjed äriühingule innogy. Kui eespool ei ole sätestatud teisiti, on äriühingul innogy lisaks õigusele nõuda tarbijalt kohustuse rikkumisest tuleneva leppetrahvi tasumist ka õigus nõuda kõnealuse kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist ja viivist. Võimaliku lepingust taganemise korral innogy trahvinõue ei kustu, sest selle alus on tarbija kohustuste rikkumine enne lepingust taganemist. „Ostatní ujednání“ (muud lepingutingimused) jõustuvad lepingu jõustumise päeval.

Kõnealusel juhul täitsid hageja töötajad lepingu elektroonilises keskkonnas (arvutis) ja tarbijal oli võimalus tutvuda lepinguga arvutiekraanil. Teksti liigutas

hageja töötaja hiire abil. Seejärel allkirjastati leping tahvelarvuti abil ja allkirjastatud lepingu lõplik versioon saadeti tarbijale tema e-posti aadressile. Tarbija nõudmisel võib kokkuleppe sõlmimise mistahes etapis lepingu välja trükkida.

21. juuli 2020. aasta kirjaga esitati kostjale nõue tasuda kokkulepitud ettemaksed summas 1200 Tšehhi krooni 2020. aasta juuni ja juuli eest. Seejärel taganes hageja oma 23. septembri 2020. aasta kirjaga lepingust põhjusel, et hoolimata korduvatest nõuetest ei ole kostja hagejale oma võlga tasunud. Arvega [...] esitas hageja lõpparvelduse ja tasaarvestas enammakse elektrienergia tarnimise eest ajavahemikus 4. veebruar 2020 kuni 11. september 2020 summas 316,36 Tšehhi krooni. Oma 13. septembri 2020. aasta kirjaga nõudis hageja kostjalt leppetrahvi summas 8800 Tšehhi krooni 22 kuu eest, mil tarbija elektrienergiat ei tarbinud (400 Tšehhi krooni iga kuu eest), maksetähtajaga 23. september 2020.

B) Liikmesriigi õigusnormid

Seadus nr 89/2012, tsiviilseadustik (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), muudetud redaktsioon

§ 2048 lõige 1

Kui pooled on lepinguliste kohustuste rikkumise puhuks kokku leppinud teatava suurusega leppetrahvis või leppetrahvi suuruse kindlaksmääramise viisis, võib võlausaldaja nõuda leppetrahvi tasumist olenemata sellest, kas talle on lepingulise kohustuse rikkumisega tekitatud kahju. Leppetrahvi võib kokku leppida muus vormis kui rahaline trahv.

§ 580 lõige 1

Kehtetu on õigustoiming, mis on vastuolus heade tavadega, samuti õigustoiming, mis on vastuolus seadusega, kui seda nõuab seaduse olemus ja eesmärk.

§ 1811 lõige 1

Ettevõtja on kohustatud edastama tarbijale kogu teabe selgel ja arusaadaval viisil keeles, milles leping on sõlmitud.

Seadus nr 458/2000, energiaseadus (Zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon)

[...] [liikmesriigi õigusnormid, mis ei ole *ratione temporis* kohaldatavad]

Märkus: ühtlustamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/944 toimus ülaltoodud õigusnormidega ja jõustus 1. jaanuaril 2022; kuni selle ajani (31. detsembrini 2021) sisaldus Tšehhi õigussüsteemis kohaldatav õigusnorm energiaseaduse §-s 11a pealkirjaga „Mõned meetmed tarbijate kaitsmiseks“, selle õigusnormi sisu ei ole aga käesolevas kohtuasjas oluline.

§ 28 lõige 1

Tarbijal on õigus:

e) valida ja muuta elektrienergia tarnijat tasuta, kandmata sellega seoses kulusid,

§ 28 lõige 2

Tarbija on kohustatud:

1) tarnija valiku õiguse kasutamise korral lõike 1 punkti e kohaselt järgima kokkulepitud etteteatamistähtaega, kui leping on sõlmitud tähtajatult.

C) Liidu õigusnormid

Viidatud liidu õigusnormid:

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes

Artikkel 3

1. Lepingutingimus, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud, loetakse ebaõiglaseks, kui see on vastuolus heausksuse tingimusega ning kutsub esile lepinguosaliste lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat.

2. Tingimust ei loeta kunagi eraldi kokkulepituks, kui see on eelnevalt koostatud ning tarbija ei ole seetõttu saanud tingimust sisuliselt mõjutada, eriti eelnevalt koostatud tüüplepingute puhul.

Asjaolu, et tingimuse teatavad aspektid või üks konkreetne tingimus on eraldi kokku lepitud, ei välista käesoleva artikli kohaldamist lepingu ülejäänud osa suhtes, kui lepingu üldhinnangu põhjal selgub, et leping on ikkagi eelnevalt koostatud tüüpleping.

Kui müüja või teenuste osutaja väidab, et tüüptingimus on eraldi kokku lepitud, langeb selle tõendamiskohustus temale.

3. Lisa sisaldab soovituslikku ja mittetäielikku loetelu tingimustest, mida võib pidada ebaõiglasteks.

Artikkel 5

Lepingutes, mille kõik või teatavad tarbijale pakutavad tingimused esitatakse kirjalikult, peavad kõnealused tingimused olema koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles. Kui tingimuse tähenduse suhtes on kahtlusi, tuleb kohaldada tarbijale kõige soodsamat tõlgendust. Seda tõlgendamiseeskirja ei kohaldata artikli 7 lõikega 2 ettenähtud menetluste puhul.

Artikkel 7

1. Liikmesriigid tagavad, et tarbijate ja konkurentide huvides oleksid olemas piisavad ja tõhusad vahendid, et lõpetada ebaõiglaste tingimuste seadmine lepingutes, mis müüjad või teenuste osutajad tarbijatega sõlmivad.

Lisa:

Tingimused, millele on viidatud artikli 3 lõikes 3

1. Tingimused, mille eesmärk või tagajärg on:

[...]

e) ülemäära suure hüvitussumma nõudmine tarbijalt, kes ei täida oma kohustust;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL

Artikkel 12

Vahetamisõigus ja õigusnormid vahetamisega seotud tasude kohta

1. Tarnija või agregeerimisega tegeleva turuosalise vahetamine peab toimuma võimalikult lühikese aja jooksul. Liikmesriigid tagavad, et tarbijal, kes täidab lepingulisi kohustusi ja soovib vahetada tarnijat või agregeerimisega tegelevat turuosalist, on õigus seda teha maksimaalselt kolme nädala jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast. Hiljemalt 2026. aastal ei tohi tarnija vahetamise tehniline protsess kesta kauem kui 24 tundi ning seda peab olema võimalik teha igal tööpäeval.

2. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt kodutarbijatelt ning väikeettevõtjatelt ei nõuta vahetamistasu.

3. Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid lubada tarnijal või agregeerimisega tegeleval turuosalisel nõuda lepingu lõpetamise tasu tarbijalt, kes *tahtlikult* lõpetab kindlaksmääratud tähtaja ja kindlaksmääratud hinnaga elektrivarustuslepingu enne tähtaja saabumist, tingimusel et kõnealune tasu on ettenähtud lepingus, mille tarbija on sõlminud vabatahtlikult, ning **kõnealusest tasust on tarbijat enne lepingu sõlmimist selgelt teavitatud**. Kõnealused tasud peavad olema **proportsionaalsed** ega tohi olla suuremad kui selline otsene majanduslik kahju tarnijale või agregeerimisega tegelevale turuosalisele, mida tekitab lepingu lõpetamine tarbija poolt, kaasa arvatud seotud investeeringute või teenuste kulud, mida lepingu raames juba osutati tarbijale. Otsese majandusliku kahju tõendamise koormis lasub tarnijal või agregeerimisega tegeleval turuosalisel ning lepingu lõpetamise tasude lubatavuse üle teeb järelevalvet reguleeriv asutus või muu pädev riigiasutus.

D) Viidatud kohtupraktika

Oma 30. augusti 2022. aasta otsusega kohtuasjar nr 33 Cdo 2151/2021–106, tühistas Nejvyšší soud (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus) Krajský soud v Ústí nad Labem (maakonnakohus Ústí nad Labemis) Libereci osakonna 11. veebruari 2021. aasta otsuse kohtuasjas nr 29 Co 165/2020–40 ja saatis asja tagasi uue otsuse tegemiseks.

Siinkohal märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sarnaseid (analoogilisi) nõudeid puudutavaid kohtuotsuseid võib leida Ministerstvo spravedlnosti ČR (Tšehhi Vabariigi justiitsministeerium) anonüümseks muudetud kohtulahendite andmebaasist veebilehel www.justice.cz.

Jõustunud kohtuotsused, millega tunnistatakse kõnealused lepingutingimused kehtetuks (või tühisteks), on tõenäoliselt kohtuotsused [...] [viited liikmesriigi esimese ja teise astme kohtute otsustele].

Samas valdkonnas on aga olemas ka jõustunud kohtuotsused, milles ei ole õigusrikkumist tuvastatud ning kokkulepitud leppetrahv on tunnistatud õiguspäraseks ja sellekohane nõue põhjendatuks.

Enamikul juhtudel on kostjad passiivsed (ei osale menetluses, ei vasta hagile).

E) Esimese eelotsuse küsimuse põhjendus

Ebaõiglaste lepingutingimuste küsimust on uuritud õigusnormide alusel, mis kehtisid enne 1. jaanuari 2014 ja juba enne 30. detsembrist 2013 kehtinud õigusnormide alusel seisukohta võttes ei piirdunud Ústavní soud České republiky (Tšehhi Vabariigi konstitutsioonikohus) oma 11. novembri 2013. aasta otsuses kohtuasjas nr I ÚS 35112/11 ainult kinnitusega, et „leppetrahve puudutavad lepingutingimused“ peavad selleks, et neid ei saaks lugeda ebaõiglasteks, olema lepingu osa, ning viitest üldistele lepingutingimustele ei piisa, asumaks seisukohale, et need on õiguspäraselt kokku lepitud, vaid märkis ka, et tarbijalepingu tekst, eriti kui tegemist on tüüplepinguga, peab olema keskmise tarbija jaoks piisavalt loetav, selge ja loogiliselt üles ehitatud, lepingutingimused peavad olema vormistatud piisavalt suures kirjas ja need ei tohi sisalduda lepingu osades, mis tunduvad olevat ebaolulised.

Selle järelduse tulemusena parandasid suured äriühingud oma lepinguid ja lisasid leppetrahve puudutavad tingimused lepingu põhiteksti. Samamoodi toimis ka hageja, kuid siiski ajendab viis, kuidas ta kõnealused tingimused lepingusse lisas, kahtlema, kas ta tegi seda tegelikkuses kooskõlas põhimõttega, millele toetub direktiiv 93/13. Küsimus on selles, kas individuaalselt kokku leppimata lepingutingimuse paigutamine lepingu ossa, mis on tähistatud kui lehekülg 1/2 ja milles ei ole ühtegi individuaalselt kokkulepitut tingimust, muude lepingutingimuste „ülejäanud ossa“, kuigi kõik individuaalselt kokku lepitud lepingutingimused on paigutatud leheküljele 2/2, vastab kõnealuse direktiivi artiklis 5 ettenähtud nõuetele.

Mis puudutab lepingute sõlmimist elektroonilisel kujul, võrreldes nende sõlmimisega paberil, siis ei näe eelotsusetaotluse esitanud kohus käesoleval juhul mingit erinevust, sest mõlemal juhul on samasugune tagajärg sellel, et liitumislepingu leppetrahvi puudutavad lepingutingimused on paigutatud leheküljele, mida ei täideta käsitsi ja mis ei järgne sellisele [käsitsi täidetud] lepinguosale, vaid vastupidi, eelneb sellele ja võib jääda tähelepanuta ,olenemata lepingu sõlmimise viisist, ning on olemas võimalus, et seda ei peeta nii oluliseks kui teavet, mille all on allkiri.

F) Teise eelotsuse küsimuse põhjendus

Kirjeldatud leppetrahv puudutab tarbijaid (muu hulgas) juhul, kui leping lõpetatakse nende maksekohustuste täitmata jätmise tõttu. Tarbija maksekohustuste täitmata jätmine on levinuim põhjus, miks tarnija lepingu sellest taganedes lõpetab. Hageja nõuab leppetrahvi kuude eest, mil tarbija ei tarbinud elektrienergiat tähtajalisena sõlmitud lepingu kohaselt ja selle trahvi suurus on 400 Tšehhi krooni kuus. Seejuures ei pea hageja tõendama otsese majandusliku kahju suurust, nagu see oleks juhul, kui ta nõuaks sellist trahvi tarbijalt, kes lõpetas lepingu selle kehtivusaja jooksul tarnija vahetamise tõttu. Mõlemal juhul on tegemist lepingu lõpetamisega enne nõuetekohaselt kokkulepitud kehtivusaja lõppu, ometi ei ole tarnija omapoolse lepingu lõpetamise korral kohustatud leppetrahvi nõudmisel tõendama tegeliku otsese majandusliku kahju suurust, erinevalt sellest, kui lepinguline suhe lõpetatakse tarbija vabatahtlikul algatusel, millisel juhul on sanktsioon selgelt piiratud otsese majandusliku kahju suurusega.

Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et käesoleva kohtuasja puhul ei ole tegemist elektrienergia eest maksete tegema jätmisega, vaid vastupidi, toimunud on enammaksmine, kuigi kostja jättis kahtlemata elektrienergia eest tasumata vähemalt kaks igakuist 1200 Tšehhi krooni suurust ettemakset ja lepingu ese ei ole mingil juhul kostjaks oleva tarbija kohustus tarbida energiat minimaalses koguses. Samas ei ole leppetrahviga tagatud ükski tarnija enda kohustus, isegi mitte tema põhikohustus, milleks on elektrienergia nõuetekohane tarnimine.

G) Kokkuvõtavad märkused

Kohtuasi puudutab nn pisivaidlust, mille ese on sooritus, mille suurus ei ületa 10 000 Tšehhi krooni ja selles tehtud kohtuotsust ei saa edasi kaevata liikmesriigi õigusnormide alusel [...]. Seoses sellega on eelotsusetaotluse esitanud kohus kohustatud pöörduma Euroopa Liidu Kohtu poole ELTL artikli 267 kohaselt.

Samas tuleb märkida, et tegu ei ole üksikjuhtumiga, vaid sama küsimus on paljude kohtuasjade ese ja Euroopa Liidu Kohtu vastus eespool esitatud eelotsuse küsimustele on oluline paljude kohtumenetluste jaoks.

[...]